

використання його ресурсів на цілі успішного реформування економіки, мінімізації та нейтралізації загроз ЕБД.

Список використаних джерел

1. Сердюк К. Г. Теоретична сутність антикризового управління на підприємстві /К. Г. Сердюк, Г. О. Сукрушева, С. М. Нестерова / Економіка і суспільство. – 2018.
2. Сутність антикризового управління підприємством [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/2_ukr/47.pdf.
3. Ладунка І. С. Антикризова політика в умовах сучасного підприємництва / І. С. Ладунка, І. В. Шутов / Економіка та управління підприємствами. — 2018.

УДК 338.984

Ефективність енергетичного комплексу як джерело зростання економіки

Дорофєєва Є. Д.

Студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Енергетична галузь економіки є основним джерелом зростання економіки країни. Будь-яка економіка, в тому числі і економіка України, зростає завдяки інноваціям в енергетиці та інвестиційним програмам стосовно розвитку енергетичного комплексу.

В умовах глобалізації соціально-ринкова стратегія розвитку України приводить до реформування всієї економічної системи, і паливно-енергетичного комплексу та електроенергетичного комплексу в тому числі.

Сучасний підхід до зміни енергетичної парадигми, тісно пов'язаний з глобальними протиріччями щодо світової енергетики, територій та технологій, загальної світової політики та політики окремих країн, потреби енергетичного ринку та інше потребують нових рішень і вимог до забезпечення врівноваженості енергетики в загальній концепції стійкого розвитку України.

Тим більше, реформи в енергетичній галузі проходять в умовах світового впливу пандемії, кризового спаду економіки з одного боку та в умовах швидкого розвитку нових енергетичних технологій, створення «енергетичного інтелекту» та автономних джерел енергії.

Світові, а потім і вітчизняні реформи взагалі пов'язані з світовою концепцією Smart Grid, за якою споживачі електроенергії перетворюються на її виробників. Ця концепція дозволяє:

- стати більш саморегульованими споживачам електроенергії;
- стати більш децентралізованими технологіям виробництва;
- здійяти цінні локальні ресурси;
- створити «інтелектуальне споживання» електроенергії.

Слід сказати, що нові рішення в реформуванні енергетичного комплексу мають забезпечити його енергетичну стійкість, а саме:

- енергетичну безпеку в самому широкому сенсі;
- поставку необхідної кількості енергії з вітчизняних та іноземних джерел, вчасно розраховуючи обсяг попиту на неї;
- безперервну та безаварійну роботу інфраструктури;
- адекватну політику вартості електроенергії та доступність її для населення країни;
- вирішення екологічних питань та забезпечення втілення нових технологій зменшення впливу на довкілля.

Такі вимоги виникають у зв'язку з з потребою відповідності світовим стандартам енергетичної стійкості. Повна світова структура нової енергетичної галузі має сформуватися до 2030 рр., реформований перехід до неї в розвинутому світі вже почався. Але слід зазначити, що в жодній країні світу поки що немає ідеального балансу всіх складових енергетичної стійкості.

В Україні реформування енергетичного комплексу неможливий без тісної економічної інтеграції. Однак при всіх своїх перевагах сам процес економічної інтеграції світової економіки може привести до посилювання так званих загальносвітових проблем. Видатний економіст Жак Атталі у своїй книзі "Лінія горизонту" стверджував, що на сучасному етапі глобалізації, чільну позицію займають гроші [2]. А це означає, що в умовах капіталістичної формації, коли гроші, які виступають в ролі загального еквівалента, стали виконувати не тільки роль своєрідного посередника в процесах купівлі-продажу. Вони стали таким собі показником, гарантом вищого не тільки матеріального, а й духовного рівня.

Уніфікація в економіці, як і глобалізація в цілому, є визначальною формою влаштування економічної системи. На макрорівні позитивні результати від об'єднаних процесів можуть бути досягнуті завдяки міжнародній кооперації та спеціалізації, транснаціональної торгівлі, пропорційному використанню трудових і природних ресурсів, а також від всебічного використання в економіці останніх інновацій в наукових і технічних сферах. До сих пір в рамках інтернаціоналізації світового господарства проявляються вагомі відмінності складових її країн за рівнем їх всебічного розвитку. Посилаючись на даний фактор, країни з високим рівнем індустріального розвитку отримують додаткові привілеї. З іншого боку – безліч слаборозвинених країн можуть залежати від лідерів світової економіки, які потребують формування нового загального економічного простору. Але Україні потрібні світові інвестиції та легальна могутня допомога світового суспільства. Світові інвестиції в енергетичну ефективність є вигідними для енергетичної безпеки країни, а значить, і економічного зростання за умов збереження навколишнього середовища.

Конкурентоспроможність України багато в чому визначається ефективністю енергетичного комплексу. Енергоефективність дозволяє забезпечити стійкість системи поставок енергетичних носіїв, а також зменшити ціни відповідно кожного регіону країни.

Взагалі, світове оновлення енергетичної системи визначає такий розподіл зростання світового виробництва електроенергії до 2035 р.: 55 % припадає на відновлювані джерела енергії, а 45 % займає використання альтернативних видів енергії, основними з яких є вітрова та сонячна.

На сьогоднішній день світова енергетична галузь використовує викопне паливо та енергію доквілля.

В таблиці 1.3. показано розвідані запаси основних первинних енергоресурсів у світі та в Україні. Як бачимо, за розвіданими планетарними запасами палива домінує вугілля – 891,5 млрд т (498,3 млрд н.е.), запаси природного газу складають 186,9 трлн м3 (173,8 млрд т н.е.) та нафти – 239,4 млрд т. Ресурси викопного палива є вичерпними. Згідно з наведеними запасами та поточною інтенсивністю його, використання кам'яного вугілля вистачить людству більш ніж на 125, природного газу – майже на 60 та нафти – більш ніж на 55 років [2].

Звісно, що в Україні є багато регіонів, де найбільш дешевим є вироблення електроенергії з вугілля, ніж з газу. Світові зміни, шляхом яких йде Україна, призведуть до вживання більш екологічних та більш ефективних видів енергії, скорочення забруднюючих викидів і парникових газів.

Таблиця 1.3.

Розвідані запаси основних первинних енергоресурсів у світі та в Україні [2]:

Вид паливно-енергетичного ресурсу	Загальносвітові запаси*	Запаси в Україні
Нафта, млн т	239360	206**
Природний газ, млрд м3	186 875	1 094**
Вугілля, млрд т,	891,531	56,7***
у т.ч. енергетичне	403,199	39,3

*Джерело: BP Statistical Review of World Energy June 2016.

** Джерело: НАК «Нафтогаз України».

*** Джерело: Міненерговугілля.

Отже, конкурентоспроможність регіональних ринків України в недалекому майбутньому буде залежати від універсальності паливно-енергетичного ресурсу та його екологічності. Тому використання

природного газу та альтернативних видів енергії в довгостроковій перспективі дозволить виграти в конкурентній боротьбі. Але найбільш ефективним в довгостроковій перевазі буде використання електричної енергії.

Звісно, що вуглець та природний газ є невідновлюваними ресурсами. Їх кількість з часом зменшується, ціни, навпаки, зростають. Це знижує доступність цих ресурсів та разом з тим і конкурентоспроможність. Електрична енергія є універсальним видом палива, найбільш екологічним і, що дуже важливо, відповідає сучасним споживчим потребам. Електрична енергія найбільш «поддається» новітнім технологіям, цифровізації та автоматизації процесів виробництва, передачі та застосування.

В світовому масштабі велику роль відіграє ядерна енергетика. Ядерна енергетика залишиться складовою частиною національних енергетичних стратегій навіть у тих країнах, які здійснюють поетапне закриття атомних станцій і шукають їм заміну. Незважаючи на труднощі, з якими на цей час стикається атомна енергетика, її властивості досить привабливі для ряду країн, які не відмовляються від неї. Атомна енергія дає одну з небагатьох можливостей великомасштабних заходів зі скорочення викидів вуглекислого газу, оскільки вона не використовує вуглецевмісні первинні палива.

Так, розвиток ядерної енергетики підтверджують такі дані: 2016 року Білоярська АЕС в енергосистему Росії видала енергію з блока з реактором на швидких нейтронах БН-800 потужністю 800 МВт, що є прототипом більш потужних комерційних «швидких» реакторів; 2015 року Інститут фізики плазми Спінки Макса Планка провів тестові пуски термоядерного реактора; у США та Франції спроектовано атомні реактори з можливістю глибокого розвантаження (на 40 % від номінальної потужності).

Але, незважаючи на відповідність всім вимогам нових реформ у світовій енергетичній системі, активному розвитку атомної енергетики заважають такі фактори, як [2]:

упередженість світової спільноти проти атомної енергетики, зумовлена аваріями на Чернобильській та Фукусімській АЕС;

відсутність промислових зразків накопичувачів енергії для вітрових та сонячних електростанцій;

переконання керівництва провідних країн у тому, що потепління клімату Землі зумовлене парниковими газами антропогенного походження, тощо.

Список використаних джерел

1. Интеграционные процессы в мировой экономике[Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://banauka.ru/2962.html>.

2. Концептуальні підходи до розвитку енергетики України (аналітичні матеріали) / Інститут загальної енергетики НАН України, 2017. – 78 с.

УДК 368

Проблеми державного регулювання економіки України

Забіяка Д. О.

студент факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Перехід України від економіки, що управляється централізовано, до ринкової, кардинально змінює виклики, що стоять перед державою в економічній сфері. Зміна старого апогею призвела до того, що процес руйнування старих механізмів регулювання в Україні рухався швидше, ніж створення нових, необхідних для ефективних ринкових перетворень. Відмова від тоталітаризму, орієнтація на ліберально-демократичну систему цінностей, сприймалася багатьма як перехід до якоїсь абстрактної "бездержавної" ринкової моделі. Повністю лібералізовані ринки були основою політичних свобод і демократії.

Але це твердження не тільки неправильно інтерпретувало західний досвід, але й не враховувало національний менталітет із багатовіковою